

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย ของโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายชาติ ภัคดี

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกานดา ตปนียางกูร ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.สุรพล บัวพิมพ์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธิประเสริฐ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและข้อเสนอแนะ ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนวชิรวิทย์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 23 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 134 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 157 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ซึ่งใช้สอบถามอาจารย์ 1 ชุด สอบถามนักเรียน 1 ชุด ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าด้านการวางแผน การดำเนินงานและการประเมินผล ของโรงเรียนวชิรวิทย์ โดยภาพรวมแล้ว อาจารย์เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน โดยด้านการวางแผน เช่น ให้นักเรียนมีอิสระในการจัดตั้งชุมนุม หรือเข้าร่วมเป็นสมาชิกในแต่ละชุมนุม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดจุดหมาย และขอข่ายในการจัดทำกิจกรรม ได้ชี้แจงนโยบายและเป้าหมาย ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนทราบ ทำการสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมของนักเรียนเป็นต้น ด้านการดำเนินงาน เช่นโรงเรียนมีการปฏิบัติมากในเรื่องมีส่วนร่วมและให้คำปรึกษาในระหว่างดำเนินกิจกรรมแต่ละครั้ง การใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

ในการปฏิบัติกิจกรรมตลอดภาคเรียน ให้นักเรียนเสียค่าใช้จ่ายอย่างประหยัด และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและวิธีการประกอบกิจกรรม เป็นต้น และด้านการประเมินผลโรงเรียน เช่นมีการปฏิบัติมากในเรื่องจัดกิจกรรมรวมระดับชั้น ม.4-ม.6 ให้มีความเหมาะสมกับเวลา สังเกตพฤติกรรมความสนใจและความต้องการของนักเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมที่เลือก ตลอดจนนำข้อมูลการประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนากิจกรรมในครั้งต่อไป เป็นต้น

ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล มีการปฏิบัติงานระดับปานกลาง โดยในด้านการวางแผนนั้น มีการปฏิบัติ เช่นด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมตลอดภาคเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีอิสระในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในแต่ละชุมนุม โดยพิจารณาตามความสนใจของนักเรียนเอง เป็นต้น ส่วนความคิดเห็นด้านการดำเนินงานมีการปฏิบัติงานปานกลาง เช่นในเรื่องนักเรียนให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละคาบสมาชิกมีโอกาสเปลี่ยนชุมนุมบ่อย เป็นต้น ส่วนด้านการประเมินผลนั้น โดยภาพรวมโรงเรียนปฏิบัติในระดับปานกลาง แต่มีการปฏิบัติมากในเรื่อง กิจกรรมในชุมนุม ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน กิจกรรมชุมนุมช่วยให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม ส่วนในเรื่องที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย คือผลกระทบของการจัดกิจกรรมในชุมนุมต่อเวลาเรียน

ส่วนด้านปัญหาในการดำเนินกิจกรรมพบว่าโรงเรียนมีพื้นที่จำกัด ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนน้อย ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน การจัดตั้งชุมนุมน้อยเกินไป ไม่เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ส่วนข้อเสนอแนะในการดำเนินกิจกรรมนั้น โรงเรียนควรจัดจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสมกับจำนวนสมาชิกชุมนุม ควรเชิญวิทยากรมาช่วยในบางชุมนุมที่อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเชี่ยวชาญ และควรมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เพื่อสร้างเครือข่ายทางวิชาการ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ให้สมาชิกในแต่ละชุมนุมทราบอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามประเมินผล งานกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ควรให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต้องกำกับดูแลจนแน่ใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต้องกำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และระหว่างภาคเรียนต้องมีการประชุมสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมทุกคน เพื่อติดตามความก้าวหน้า รับทราบปัญหา อุปสรรคระหว่างดำเนินงาน

Independent Study Title	Co-Curricular Activities Operation in the Upper Secondary Level of Wachirawit School , Chiang Mai Province	
Author	Mr. Chalee Pakdee	
M.Ed.	Educational Administration	
Examining Committee	Asst. Prof. Dr. Suganda Tapaneeyangkul	Chairperson
	Lect. Dr. Surapol Boapimp	Member
	Assoc. Prof. Dr. Choocheep Puthaprasert	Member

Abstract

This study was aimed at examining the current state of co-curricular activities operation at the upper secondary level of Wachirawit School, Chiang Mai Province, operational problems, and seeking recommendations for its improvement. At the same time, it surveyed students' opinions regarding such operation. Those serving as key informants for the study comprised 23 upper secondary teachers on active duty during the 2000 academic year and a sample of 134 Mathayom Suksa 5 and 6 students. Data collecting instruments were one questionnaire for teachers and the other for students. All administered questionnaires were returned and collected data analyzed using percentage, average and standard deviation. Subsequently, analyzed data were descriptively presented aided by appropriate tables.

Findings were as follows :

As regards planning, actual operation and evaluation it was found that the three tasks had been performed at a "high" level. Specifically, in the area of planning, students were free to form clubs/associations and join them as members; accorded opportunities to determine activity goals and scope ; and informed of activity policies and objectives. Students' activity needs assessment was also conducted. Regarding actual operation the school paid a lot of attention to the issue of students' participation

and provided advisory assistance during each activity implementation ; checked their participation time and rate throughout the academic year ; tried in every possible way to save their participation costs ; and accorded them with opportunities to participate in designing activity formats and methods. Finally, regarding evaluation the school did organize joint activities, across class levels, suitable to the time frame ; observed students' attention, behavior and needs whether they fit chosen activities; and utilized evaluation results in improving further activities.

Students, on the other hand, were of the opinion that they had been moderately involved in activity planning throughout the academic year and encouraged to freely join each club/association activities based on their own interest. Regarding the actual operation they were of the opinion that they moderately cooperated in each activity and had little chances switching club/association membership, etc. As regards evaluation, despite their moderate – level rating, they felt the school had considerably emphasized activities which promoted better teacher student relationships and those promoting students' self – and collective responsibility. However, they felt the school paid little attention to activity impact upon classroom learning time.

As far as operational problems were concerned, it was found that, given the rather limited space, the school had been unable to fully organize planned activities and advising teachers were lacking in number unsuitable to the number of club/association members. It was recommended that resource persons be invited in clubs/associations where advising teachers lacked needed skills and expertise ; activities in collaboration with other schools or institutions be organized in order to create academic networks ; each club's / association's members be constantly informed of ongoing events or happenings ; activity operations be constantly monitored and evaluated ; both teachers and students be accorded opportunities to participate in co-curricular activities; responsible personnel make certain advising

teachers have proper knowledge and understanding about assigned activities and are able to rightly handle them ; responsible personnel, furthermore, continuously direct, monitor, supervise and evaluate those activities and, finally, during each academic term seminars be organized involving all advising teachers in order for them to keep up with what is happening and what the problems and abstractles are.